

Coalitieakkoord 2026-2030

Ooststellingwerf b(l)oeit!

Inhoud

Voorwoord	3
Inleiding Dit is een college van daden, 'we pakken et an!'	4
1 Jongvolwassenen en jonge gezinnen binden aan onze dorpen	4
1.1 Wonen en Ruimtelijke Ontwikkeling	4
1.2 Goed Opgroeien	7
2 Sterke dorpen en goede zorg dichtbij	9
2.1 Meedoen	9
2.2 Samenleven	11
2.3 Gezondheid	12
3 Verbonden, bereikbaar en een sterke openbare ruimte	14
3.1 Infrastructuur en Bereikbaarheid	14
3.2 Leefomgeving en Natuur	16
4 Economie, natuur en landschap in balans	17
4.1 Economie en Werkgelegenheid	17
4.2 Duurzaamheid	19
4.3 Landbouw en Landelijk Gebied	21
4.4 Recreatie en Toerisme	23
5 Betrouwbare en samenwerkende gemeente waar inwoners zich veilig voelen	25
5.1 Bestuur, dienstverlening en financiën	25
5.2 Openbare Orde en Veiligheid	28
5.3 Asiel en Migratie	29

Voorwoord

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart 2026 zijn er verkennende gesprekken gevoerd met de verschillende partijen in de nieuw gekozen gemeenteraad van Ooststellingwerf. Op advies van de verkenner zijn vier partijen aan de slag gegaan om een akkoord te sluiten voor de komende raadsperiode.

De fracties van PRO, OoststellingwerfsBelang, VVD en CDA zijn er in goede harmonie in geslaagd dit coalitieakkoord te formuleren. Het is een coalitieakkoord op hoofdlijnen, waarin veel onderwerpen aan de orde komen, maar waarbij de uitwerking en de financiële vertaling nog moet worden gemaakt.

Dit coalitieakkoord kan dan ook niet los gezien worden van de raadsagenda die wij samen met de gemeenteraad hebben opgesteld en waarin de raad nadrukkelijk opdracht geeft aan het nieuwe college om ten aanzien van belangrijke onderwerpen te komen met voorstellen en deze aan de raad voor te leggen voor besluitvorming.

Gedurende dit formatieproces is ons gebleken welke prachtige mogelijkheden er zijn in deze gemeente om, voortbouwend op hetgeen de afgelopen jaren in gang is gezet, voor de inwoners, de ondernemers, de maatschappelijke organisaties en niet te vergeten de jeugd een heerlijke, gezonde leefomgeving te bieden. Wij wensen het nieuwe college en de nieuwe gemeenteraad heel veel succes.

Ooststellingwerf b(l)oeit!

De formateurs,
Hetty Janssen
Frank Jorna

Inleiding

Dit is een college van daden, 'we pakken et an!'

Er ligt al een stevig fundament voor de verdere ontwikkeling van onze gemeente. Hier bouwen we de komende periode op voort. Woningbouwplannen worden gerealiseerd, het duurzaamheidsprogramma komt verder tot uitvoering en het vastgestelde accommodatiebeleid wordt zichtbaar in de praktijk. Daarmee breekt een fase aan waarin we daadwerkelijk aan de slag gaan. Inwoners merken dit bijvoorbeeld doordat de woonmogelijkheden toenemen en er mooie, nieuwe en duurzame (sport) accommodaties en onderwijsgebouwen worden gebouwd en vernieuwd. Tegelijkertijd zetten we actief in op het bevorderen van de leefbaarheid in onze gemeente, treden we nadrukkelijker de buitenwereld tegemoet en versterken we onze positie en invloed in de regio. Met gebiedsteams werken we dicht bij onze inwoners en spelen we goed in op wat er lokaal nodig is.

Samen maken we het verschil

Wij doen dat samen. Wij hebben onze gemeenteraad, inwoners, maatschappelijke partners, ondernemers, andere gemeenten en overheden nodig. Om mee te denken, maar ook om initiatieven te ontwikkelen en aan te pakken. Samen zorgen we ervoor dat onze gemeente nog een stukje mooier en leefbaarder wordt.

Dichtbij, benaderbaar en betrouwbaar

Dit college is naar buiten gericht en staat midden in de samenleving. De afstand tussen inwoner en gemeente houden we kort: dichtbij, benaderbaar en betrouwbaar. Als lokale overheid zijn wij dienend en faciliterend. We bieden handvatten, ondersteunen waar nodig en creëren ruimte voor initiatieven uit de samenleving. Zo geven we kansen aan inwoners en sluiten we aan bij lokale behoeften. We proberen ruimte te creëren voor private initiatieven. We zoeken altijd naar de beste balans tussen verschillende belangen.

Duidelijkheid en daadkracht

Tegelijkertijd vraagt deze periode om duidelijkheid en daadkracht. Wij durven knopen door te hakken. We zijn resoluut en doortastend en werken resultaatgericht. Daarbij staan onderling vertrouwen, betrouwbaarheid en zorgvuldigheid centraal. Wat we beloven, maken we waar.

Bouwen aan een sterke samenleving

Samen en krachtig bouwen we aan versterkt draagvlak, sociale cohesie, efficiëntie en innovatie. Samen met de inwoners in onze dorpen werken we aan een sociaal netwerk waarbij de sociale samenhang wordt versterkt. We koppelen beleid aan de mensen in onze dorpen en werken samen mét de samenleving. Zo versterken we het vertrouwen in de overheid en laten we zien dat dit college er is voor de mensen. Niet alleen in woorden, maar vooral in daden.

'We pakken et an!'

1

**Jongvolwassenen
en jonge gezinnen
binden aan
onze dorpen**

Jongvolwassenen en jonge gezinnen binden aan onze dorpen

Een fijn thuis en een goede start in het leven vormen de basis voor sterke en leefbare dorpen. Daarom zetten we in op voldoende passende woningen voor jongvolwassenen en jonge gezinnen én op een omgeving waarin kinderen en jongeren gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. Samen met inwoners en partners bouwen we aan dorpen waar mensen van alle leeftijden graag willen wonen, opgroeien en blijven.

1.1 Wonen en Ruimtelijke Ontwikkeling

Wonen is een basisbehoefte. Wij zorgen voor voldoende, betaalbare en passende woningen voor alle inwoners, van starters tot senioren en van gezinnen tot alleenstaanden. Daarnaast willen we voldoen aan onze wettelijke taakstellingen voor statushouders en ontheemden.

Wij zorgen voor voldoende, betaalbare en passende woningen voor alle inwoners

We realiseren minimaal 820 extra woningen tot en met 2030. We bouwen in (bijna) alle 13 dorpen. Minimaal twee derde van de nieuwbouw is betaalbaar. Dit betreft een mix van betaalbare koopwoningen (tot € 420.000¹⁾, middenhuur en sociale huur. Op deze manier blijven koopwoningen bereikbaar voor huishoudens met een inkomen tot maximaal twee keer modaal. Van alle nieuwbouwwoningen in onze gemeente bestaat 30% uit sociale huur.

Tegelijkertijd zorgen we voor een evenwichtige woningbouwprogrammering door waar passend bij de lokale behoefte en ruimtelijke context ook ruimte te bieden aan woningen in het hogere segment. Betaalbaarheid blijven we bevorderen door bijvoorbeeld de startersleningen actief aan te blijven bieden. Daarnaast kijken we naar andere mogelijkheden om betaalbare woningbouw ook bij de huidige hoge bouwkosten mogelijk te maken. In de komende periode blijven we werken aan strategische grondaankopen met het oog op woningbouw na 2030, bedrijvigheid en energieopslag. We kiezen in eerste instantie voor inbreiding, herstructurering en woningbouw aansluitend aan bestaande dorpsstructuren, inclusief kleinschalige uitbreidingen aan de randen van de bebouwde kom. Groei moet passen bij de schaal en identiteit van de dorpen en bijdragen aan leefbare, duurzame en toekomstbestendige wijken. Zo versterken we een stabiel inwonertal en een vitale lokale economie.

Wij bevorderen doorstroming en bieden ruimte aan diverse woonvormen

Doorstroming is een expliciet doel van het woonbeleid. Daarom zetten we in op passende woningen voor verschillende doelgroepen, zoals senioren, starters en kleine huishoudens. Denk aan appartementen, tiny houses, aanleunwoningen en geclusterde woonvormen dichtbij voorzieningen.

Om verhuizen aantrekkelijker en makkelijker te maken, willen we financiële en sociale drempels zoveel mogelijk wegnemen. Daarnaast benutten we de bestaande woningvoorraad beter door ruimte te bieden voor woning- en kavelsplitsing, samenwonen, woningdelen en erfwoningen of (pre-)mantelzorgwoningen.

De rood-voor-roodregeling blijven we inzetten en breiden we waar mogelijk uit.

Deze regeling houdt in dat verouderde of leegstaande agrarische bebouwing wordt gesloopt, in ruil voor de mogelijkheid om (één of meerdere) nieuwe woningen te realiseren. Hiermee verbeteren we de ruimtelijke kwaliteit en gaan we leegstand tegen. Hierbij hebben we aandacht voor het toevoegen van meerdere betaalbare woningen in plaats van één dure woning, passend binnen het landschap en ons ruimtelijk beleid.

We versterken de kwaliteit van de woonomgeving

Dit doen we door wonen, duurzaamheid, gezondheid en het sociaal domein met elkaar te verbinden.

We zorgen daarmee voor een leefomgeving die uitnodigt tot ontmoeten, spelen en bewegen, onder andere door voldoende (natuurlijke) speelplekken en het combineren van openbare speelplekken en schoolpleinen waar mogelijk. Daarnaast zetten we in op het versnellen van herstructureringsprojecten en starten we waar mogelijk nieuwe projecten. De gemeente levert hierin actief haar bijdrage. Hiervoor is mogelijk extra capaciteit nodig.

We onderzoeken belemmeringen bij woningcorporaties rondom herstructureringsprojecten en kijken welke rol de gemeente kan pakken en welke bijdrage we kunnen leveren.

Waar mogelijk geven we inwoners met lokale binding een goede uitgangspositie op de woningmarkt

Binnen de wettelijke mogelijkheden zetten we ons in om inwoners met een lokale binding meer kansen te bieden op de woningmarkt. Daarbij sluiten we aan bij de provinciale urgentieverordening die naar verwachting in 2026 wordt opgesteld. We blijven hiervoor ook Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO's) stimuleren en faciliteren, zodat inwoners gezamenlijk woningen kunnen ontwikkelen die passen bij hun wensen en bij de behoefte van het dorp. Daarnaast willen we voldoen aan onze wettelijke taakstellingen voor statushouders en ontheemden.

We zorgen voor samenhang in ons ruimtelijk beleid

Wij willen een gemeente die duurzaam groeit, met respect voor het eigen karakter van het landschap, de geschiedenis en het buitengebied. Onze ruimtelijke en sectorale visies (zoals het omgevingsplan) moeten op elkaar aansluiten, maar wel passen bij het eigen karakter en de identiteit van onze gemeente.

We houden bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening met de cultuurhistorie

We hebben bij ruimtelijke keuzes expliciet oog voor de cultuurhistorie en het landschap en wegen deze mee in besluitvorming. Daarnaast gaan we ruimhartig om met functieverandering in het buitengebied.

1.2 Goed Opgroeien

Jeugdigen moeten gezond en veilig kunnen opgroeien en gelijke kansen krijgen om zich optimaal te ontwikkelen. Ouders zijn in eerste instantie verantwoordelijk voor de opvoeding, maar staan daar niet alleen voor. Opvoeden en opgroeien is een opgave waarbij ook professionals, samenleving en overheid een ondersteunende rol hebben. Wij zetten ons daarom, samen met onze pedagogische partners zoals onderwijs, kinderopvang, welzijn en sport, in voor een sterke en samenhangende basis voor kinderen en jongeren van -9 maanden tot 23 jaar.

Ieder kind verdient gelijke kansen om mee te doen

Wij vinden dat ieder kind recht heeft op goed onderwijs en de kans moet krijgen om mee te doen in de samenleving. Daarvoor bevorderen we het schoolmaatschappelijk werk en bieden passend onderwijs onder andere via regionale onderwijs-zorgarrangementen binnen de Friese Wouden. We begeleiden (kwetsbare) jongeren en vroegtijdige schoolverlaters richting duurzaam werk, in samenwerking met Doorstroompunt StartWijzer. We werken intensiever samen met scholen om te bepalen wat zij nodig hebben om gelijke kansen te bieden. Daarbij hebben we specifiek aandacht voor het voorkomen van onderwijsachterstanden zoals laaggeletterdheid en rekenproblemen.

We leggen de nadruk op preventie en vroegsignalering

We willen problemen bij kinderen, jongeren en gezinnen vroeg signaleren, zodat zwaardere zorg kan worden voorkomen. Daarom blijven we investeren in het voorliggend veld, zoals jongerenwerk, verenigingen, buurtgezinnen en Go Yoflo. Om deze signalen ook te kunnen opvolgen zetten we in op jongerenwelzijnscoaches die vanuit bemoeizorg een brug kunnen slaan tussen het voorliggende veld (het normale dagelijks leven zoals het verenigingsleven en jongerenwerk) en aan de andere kant jeugdhulp. We zetten sterker in op preventie van middelengebruik en ondermijnd gedrag. Daarbij combineren we preventieve controles en handhaving met zichtbaar jongerenwerk, waarbij jongerenwerkers actief de straat op gaan en in gesprek gaan met jongeren onder de 18 en waar nodig aanspreken op gedrag. We stellen budget beschikbaar voor gastlessen op scholen gericht op preventie en inclusie. De gemeente dekt hiervoor (een deel van) de kosten. De eerste resultaten van Buurtgezinnen zijn veelbelovend. Dit initiatief volgen we met aandacht en versterken we waar nodig.

We werken aan sterke lokale (gebieds)teams

We versterken de gebiedsteams, zodat zij richting kunnen geven, coördineren en verbinden, zonder de zorg zelf over te nemen. Daarbij investeren we gericht in capaciteit en werken we met duidelijke afspraken over rollen, taken en verantwoordelijkheden. Ook bereiden we ons voor op nieuwe wetgeving en maken we bewuste keuzes over wat we als gemeente zelf doen en wat we uitbesteden.

Daarnaast ondersteunen we lokale professionals in het voorliggend veld en vrijwilligers in hun belangrijke signalerende rol. Denk aan buurtsportcoaches, jongerenwelzijncoaches, jongerenwerkers, trainers, coaches en leerkrachten. Door signalen vroegtijdig te herkennen en te delen, kunnen problemen sneller worden aangepakt. Ook helpen we verenigingen bij het inrichten van een duidelijke structuur, zodat inwoners weten waar ze terecht kunnen. We versterken de signaalfunctie binnen verenigingen om beginnende problematiek tijdig op te vangen. Tegelijkertijd ondersteunen we verenigingen om talenten bij jongeren te ontwikkelen.

Bij de inkoop van jeugdhulp benutten we de Hervormingsagenda Jeugd als leidraad. Daarbij onderzoeken we, op basis van de inkoop door Sociaal Domein Friesland (SDF), de meest passende organisatievorm voor onze gemeente. Voor intensieve en specialistische vormen van jeugdzorg, waaronder intramurale jeugdzorg, zetten we in op passende, kwalitatief goede voorzieningen. Hiermee streven we naar nabijheid, kleinschaligheid en het voorkomen van zwaardere zorg door tijdige inzet van ondersteuning.

We werken aan toekomstbestendige schoolgebouwen

We realiseren toekomstbestendige onderwijshuisvesting, in lijn met het Accommodatiebeleid en het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2025–2050. Schoolpleinen zijn openbaar toegankelijk en worden zodanig ingericht dat zij uitnodigen tot spelen en bewegen en zo molestbestendig mogelijk zijn. We verlengen de subsidieregeling voor groene schoolpleinen en breiden deze uit naar kinderopvanglocaties. We stimuleren de ontwikkeling van integrale kindcentra.

An aerial photograph of a village with a winding river and green fields. A semi-transparent brown graphic with a house pattern is overlaid on the left side of the image.

**Sterke dorpen
en goede zorg
dichtbij**

2

Sterke dorpen en goede zorg dichtbij

Sterke dorpen ontstaan waar mensen naar elkaar omkijken, elkaar ontmoeten en mee kunnen doen. Daarom zetten we in op een samenleving waarin inwoners zich gezond, veilig en verbonden voelen en ondersteuning dichtbij beschikbaar is wanneer dat nodig is. We versterken de sociale basis van onze gemeente door te investeren in gelijke kansen, preventie, gezondheid, sport, cultuur en ontmoeting. Samen met inwoners, vrijwilligers en maatschappelijke partners bouwen we aan vitale dorpen waar iedereen zo lang mogelijk zelfstandig kan meedoen en zich thuis voelt.

2.1 Meedoen

Iedereen moet kunnen meedoen. We zetten in op zelfredzaamheid en gelijke kansen en ondersteunen inwoners die dat nodig hebben. Door armoede en uitsluiting vroegtijdig te voorkomen, hulp mensgericht en dichtbij te organiseren en samen te werken met partners en vrijwilligers, versterken we de sociale basis van onze gemeente.

We bouwen samen aan zelfredzaamheid en gelijke kansen

Hiervoor besteden we extra aandacht aan laaggeletterdheid, in samenwerking met bibliotheken en andere partners, zodat inwoners beter mee kunnen doen in de samenleving. Ook besteden we vanuit het jeugd- en jongerenbeleid extra aandacht aan financiële zelfredzaamheid en sociale veiligheid van jongeren. Dit doen we onder andere om problematische schulden vanaf jonge leeftijd te voorkomen.

We willen armoede, schulden en uitsluiting vroegtijdig voorkomen

We investeren in vroegsignalering, met specifieke aandacht voor stille armoede en inwoners die de weg naar ondersteuning niet vanzelf vinden. We behouden regelingen voor armoedebestrijding, vereenvoudigen deze waar mogelijk en zorgen dat ze herkenbaar, overzichtelijk en goed vindbaar zijn. Het actief gebruiken van regelingen staat daarbij centraal. We versterken de samenwerking met verenigingen en maatschappelijke organisaties zodat zij een duidelijke rol kunnen vervullen in signalering, ontmoeting en ondersteuning. Daarbij benutten we 'vindplaatsen' zoals scholen, verenigingen, huisartsen, maatschappelijke organisaties en het jongerenwerk.

We ondersteunen werkzoekenden mensgericht en dichtbij

Bij de uitvoering van de Participatiewet stellen wij de mens centraal, niet de regeling. We kijken naar mogelijkheden, talenten en wat iemand nodig heeft om mee te kunnen doen in de samenleving en op de arbeidsmarkt. Als gemeente geven wij daarin het goede voorbeeld door het aantal participatieplekken binnen de gemeentelijke organisatie en gelieerde organisaties uit te breiden, onder andere op het gemeentehuis en bij de milieustraat. Daarnaast blijven we ondernemers stimuleren om mensen een kans te bieden.

We bieden maatwerk en begeleiding voor wie dat nodig heeft en investeren in een sterke sociale basis voor de lange termijn

We investeren in een sterke sociale basis waarin inwoners elkaar kunnen ontmoeten, ondersteunen en helpen. Daarbij gaat het om van informele sociale netwerken (familie, burens, verenigingen) en laagdrempelige voorzieningen (buurthuizen, bibliotheken welzijnswerk) in een wijk.

Voor inwoners die ondersteuning nodig hebben om mee te kunnen doen, bieden we maatwerk en passende begeleiding. We werken aan een sociale infrastructuur die ondersteuning dichtbij organiseert en zien de verdere ontwikkeling van de gebiedsteams als een waardevolle investering voor de lange termijn.

Daarbij zetten we in op laagdrempelige ondersteuning in de leefomgeving van inwoners. Bijvoorbeeld via een dorpsondersteuner die inwoners met kleine hulpvragen aan elkaar koppelt en zo de onderlinge betrokkenheid en zelfredzaamheid versterkt.

We hebben aandacht voor de toenemende druk op vrijwilligers en zoeken we naar manieren om hen te ontlasten en te waarderen. Bijvoorbeeld door het behouden van collectieve verzekeringen, ondersteuning bij aansprakelijkheid en passende vormen van waardering.

2.2 Samenleven

We bouwen aan sterke gemeenschappen waar ontmoeten, meedoen en omzien naar elkaar vanzelfsprekend zijn.

Cultuur, sport en bewegen zetten we in als verbindende elementen die ontmoeting en inclusie bevorderen.

We realiseren en verbeteren natuurlijke speelplekken en blijven ommetjes voor zowel wandelaars of fietsers creëren die bewegen en ontmoeten stimuleren.

We stimuleren een gezonde leefstijl voor jong en oud

We willen dat iedereen, jong en oud, gezond kan opgroeien, bewegen en meedoen. Daarom stimuleren we een gezonde leefstijl die bijdraagt aan zowel fysieke als sociale ontwikkeling. We versterken de samenwerking tussen buurtsportcoaches, welzijn en onderwijs. Zodat sport en bewegen bredere maatschappelijke effecten hebben. We stimuleren kinderen om zo vroeg mogelijk te bewegen en sporten, onder andere via initiatieven als GoYoFlo, passend sportaanbod voor de jongste jeugd en de doorontwikkeling van speelplekken.

Zwemlessen worden in overleg met de aanbieders betaalbaar en toegankelijk voor iedereen. Dit doen we onder meer door aansluiting bij regionale tarieven en door regelingen voor inwoners die dit niet zelf kunnen betalen.

We koesteren onze talen en cultuur

We koesteren wat onze dorpen verbindt en geven ruimte aan de talen en cultuur die onze gemeente kleur en identiteit geven. Taal en cultuur dragen bij aan saamhorigheid, herkenning en trots op onze gemeenschap. De gemeente is hoeder van de lokale talen.

We stimuleren het gebruik van Stellingwarfs en Frysk in het dagelijks leven en in cultuur. We stellen integraal taalbeleid vast en zetten waar nodig in op politieke lobby voor erkenning van het Nedersaksisch. We gaan met de provincie in gesprek over hoe Fries én Stellingwerfs een plek kunnen krijgen in het onderwijs, passend bij onze taalgrens en de identiteit van onze dorpen.

2.3 Gezondheid

We investeren in gezondheid door preventie, beweging en mentale veerkracht vanaf jonge leeftijd. We erkennen dat voldoende bewegen op jonge leeftijd essentieel is voor een gezonde fysieke en mentale ontwikkeling en bijdraagt aan een vitalere leefstijl op latere leeftijd. Gezondheid gaat niet alleen over zorg, maar vooral over hoe mensen leven, zich voelen en elkaar ontmoeten. Door ondersteuning slim te organiseren en samen te werken met inwoners en partners, bouwen we aan een gezonde leefomgeving waarin iedereen zo lang mogelijk vitaal en zelfstandig kan meedoen.

We stimuleren bewegen vanaf jonge leeftijd en verbinden dit nadrukkelijk met preventie

We versterken de mentale gezondheid van onze inwoners, met bijzondere aandacht voor jongvolwassenen.

Bij een positieve evaluatie behouden we Go YoFlo als preventieve aanpak tegen middelengebruik onder jongeren van 10-18 jaar en blijven we dit inzetten als onderdeel van een bredere preventiestrategie.

Daarnaast onderzoeken we of het mogelijk en wenselijk is om de leeftijdsgrens van GoYoFlo uit te breiden naar een jongere instroomleeftijd. We stimuleren bewonersinitiatieven die gezondheid en ontmoeting bevorderen.

We zetten continu in op een leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en elkaar ontmoeten.

We organiseren zorg slim en passend

We organiseren zorg en ondersteuning zoveel mogelijk dichtbij inwoners, passend bij wat iemand nodig heeft.

Daarbij werken we vanuit het principe: dichtbij waar het kan en geconcentreerd waar het moet. We verbeteren de samenwerking tussen welzijnsorganisaties (Scala), scholen, het gebiedsteam en andere partners.

We werken wijkgericht en versterken de verbinding tussen het sociaal en medisch domein.

Zwaardere zorg en zorggeschikte woningen concentreren we zoveel mogelijk in de grotere kernen, waar voorzieningen en ondersteuning beter bereikbaar zijn. In kleinere dorpen bieden we ruimte aan passende en kleinschalige initiatieven, zoals zorgboerderijen. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden voor kleinschalige clustering van woningen, zodat zorg efficiënter georganiseerd kan worden en tegelijkertijd sociale cohesie wordt versterkt. Daarbij zorgen we voor zichtbare en toegankelijke ondersteuning voor kwetsbare groepen.

We zoeken samen naar slimme oplossingen waarbij welzijn, preventie en zorg elkaar versterken

De druk op de zorg neemt toe, zowel lokaal als landelijk. Daarom onderzoeken we hoe we zorg en welzijn slimmer kunnen organiseren. We sluiten daarbij aan bij de beweging van zorg naar welzijn: eerder ondersteunen, problemen voorkomen en inwoners helpen om zo lang mogelijk zelfstandig mee te doen.

We zoeken samen met partners naar oplossingen voor de toenemende druk op de lokale zorg, onder andere door het tekort aan zelfstandig gevestigde huisartsen. Een voorbeeld hiervan is Welzijn op Dorpse Schaal. We versterken bovendien de samenwerking tussen huisartsen, het gebiedsteam en welzijn, onder andere door als gebiedsteam aanwezig te blijven zijn bij de huisartsen.

We hebben blijvend oog voor mantelzorgers

Mantelzorgers zijn van grote waarde voor onze samenleving. Daarom ondersteunen en ontlasten we hen waar mogelijk, zodat zij hun belangrijke rol duurzaam kunnen blijven vervullen. Daarbij hebben we aandacht voor hun draagkracht, gezondheid en balans tussen zorg en eigen leven. We onderschrijven dat mantelzorgers een belangrijke en waardevolle vorm van vrijwillige inzet leveren.

3

Verbonden,
bereikbaar en
een sterke
openbare ruimte

3

Verbonden, bereikbaar en een sterke openbare ruimte

Een sterke openbare ruimte verbindt onze dorpen en inwoners. Daarom investeren we in een gemeente die veilig, bereikbaar en prettig leefbaar is voor iedereen. Goede infrastructuur, een verzorgde leefomgeving en slimme mobiliteit zijn onmisbaar voor wonen, werken, ondernemen en ontmoeten. We werken aan duurzame en toekomstbestendige oplossingen, met aandacht voor verkeersveiligheid, bereikbaarheid en een schone en groene leefomgeving. Daarbij betrekken we inwoners actief bij keuzes in hun straat, wijk en dorp en houden we oog voor de verschillen tussen grotere kernen en kleinere dorpen.

3.1 Infrastructuur en Bereikbaarheid

Wij willen een gemeente zijn die goed bereikbaar en veilig toegankelijk is voor inwoners, ondernemers en bezoekers, in zowel de grotere kernen als de kleinere dorpen. Een goede ontsluiting is essentieel voor leefbaarheid, economische ontwikkeling en gelijke kansen.

Bewuste keuzes voor duurzame mobiliteit

Daarom maken we bewuste keuzes voor duurzame mobiliteit en werken we aan een mobiliteitssysteem dat verschillende vervoersvormen slim met elkaar verbindt. Lopen, fietsen en openbaar vervoer moeten aantrekkelijk en toegankelijk zijn voor iedereen. Gezien het karakter van onze gemeente beseffen we tegelijkertijd dat de auto voor veel inwoners onmisbaar is. Daarom faciliteren we het gebruik van duurzame vormen van autovervoer, onder andere door het uitbreiden en goed spreiden van laadinfrastructuur.

We zetten ons in voor een goed bereikbare gemeente

We blijven actief lobbyen bij provincies en vervoersregio's voor een goede openbaar vervoersontsluiting van onze gemeente. We hebben hierbij aandacht voor bereikbaarheid van zowel grote kernen als kleinere dorpen. We zetten in op de (door)ontwikkeling en realisatie van mobiliteitshubs, waarin verschillende vervoersvormen samenkomen. Waar nodig ondersteunen we bestaande en nieuwe mobiliteitsinitiatieven en zorgen we dat ook inwoners van kleinere kernen hiervan gebruik kunnen maken.

We zetten in op een goede infrastructuur en verbeteren de ontsluitingen en verkeersveiligheid

We verkennen de mogelijkheden voor een fietsplan, waarin drie samenhangende elementen centraal staan: snelfietsroutes, veilige en logische verbindingen tussen dorpen en recreatieve fietsroutes die bijdragen aan toerisme en leefbaarheid. Daarnaast inventariseren we structureel de verkeersveiligheidsknelpunten in de gemeente. Bij gepland onderhoud kijken we altijd nadrukkelijk naar verkeersveiligheid en treffen waar nodig maatregelen om veiligheid te vergroten, bijvoorbeeld door het waar mogelijk scheiden van verkeersstromen. Waar nodig stemmen we dit af met betrokken partners en wegbeheerders.

We houden aandacht voor de ontsluiting van bedrijventerreinen, waaronder het bedrijventerrein in Haulerwijk.

We zorgen dat bereikbaarheid onderdeel is van bestaande en nieuwe economische ontwikkelingen.

Bij infrastructuurprojecten nemen we nadrukkelijk water- en bodemprincipes mee.

Daarnaast zorgen we voor een toekomstbestendige infrastructuur door ook laadinfrastructuur voor elektrisch vervoer mee te nemen en verder uit te breiden.

3.2 Leefomgeving en Natuur

Wij willen een schone, groene en veilige leefomgeving waarin het prettig wonen, werken en verblijven is en waar overlast wordt beperkt. We betrekken inwoners actief bij keuzes in hun leefomgeving en leggen uit waarom we bepaalde maatregelen nemen. Zo werken we samen aan wijken die toekomstbestendig, verkeersveilig en duurzaam zijn.

Groen en water zijn onmisbaar voor een gezonde en leefbare omgeving

Groen en water zijn essentieel voor de leefbaarheid van onze dorpen en wijken en spelen een belangrijke rol bij klimaatadaptatie, gezondheid en welzijn. Daarom behouden we bestaand groen en breiden we dit waar mogelijk uit, passend binnen het klimaatadaptatieplan. Daarbij hanteren en stimuleren we het principe: tegels eruit, groen erin. Op speelplekken zorgen we voor groen dat overzichtelijk, veilig en passend is ingericht. We werken samen met inwoners aan verbeteringen die passen bij hun leefomgeving.

We zetten in op een schone en veilige leefomgeving

Hiervoor ondersteunen we de doorontwikkeling van de FUMO tot een professionele en toekomstbestendige organisatie. Daarbij zoeken we een goede balans tussen kwaliteit van uitvoering, samenwerking met andere overheden en een passend budget. De verkeersveiligheid in de woonwijken vergroten we door in nieuw te bouwen wijken het principe 'de auto is te gast' te hanteren en in bestaande wijken waar nodig groene parkeerstroken toe te passen, bijvoorbeeld met graskeien. We stimuleren pakketpunten aan de rand van wijken of bij supermarkten om verkeer en overlast in woonstraten te beperken.

Prettig wonen met aandacht voor geur

Een prettige leefomgeving vraagt om een goede balans tussen wonen, ondernemen en leefkwaliteit. Daarom hebben we aandacht voor geurhinder en zoeken we waar nodig naar passende oplossingen. In specifieke situaties nemen we als gemeente de regierol in gesprekken tussen ondernemers en inwoners over maatwerk rond het geurbeleid. Daarnaast krijgt het geurbeleid een duidelijke plek in het nieuwe omgevingsplan, zodat we belangen zorgvuldig kunnen afwegen.

Economie,
natuur en
landschap
in balans

4

Economie, natuur en landschap in balans

Een sterke economie, een vitaal buitengebied en een gezonde leefomgeving gaan voor ons hand in hand. Daarom werken we aan een gemeente waarin ondernemen, wonen, landbouw, natuur en recreatie met elkaar in balans zijn. We geven ruimte aan economische ontwikkeling en innovatie, met respect voor het landschap, de leefomgeving en de identiteit van onze gemeente. Samen met ondernemers, boeren, inwoners en maatschappelijke partners bouwen we aan een toekomstbestendige gemeente waarin werkgelegenheid, duurzaamheid, natuur en recreatie elkaar versterken en waarin ook toekomstige generaties prettig kunnen wonen, werken en leven.

4.1 Economie en Werkgelegenheid

Wij willen een vitale en toekomstbestendige lokale economie waarin voldoende werkgelegenheid is, ondernemers ruimte krijgen om te groeien en inwoners perspectief hebben op passend werk. Daarbij hebben we oog voor veranderingen op de arbeidsmarkt, zoals werkloosheid, krapte en het vinden van geschikt personeel.

We stimuleren het behoud van lokale werkgelegenheid

We houden structureel aandacht voor de ontwikkeling van werkgelegenheid en verminderen werkloosheid in Ooststellingwerf, met daarbij expliciet oog voor het creëren en behouden van passende banen voor zowel praktisch als theoretisch opgeleiden. We zetten waar nodig in op samenwerking tussen onderwijs, ondernemers en arbeidsmarktpartners om het vinden en behouden van werknemers te verbeteren. Daarnaast benutten en promoten we de centrale ligging van de gemeente ten opzichte van omliggende werkgelegenheidsregio's, zodat inwoners optimaal kunnen profiteren van kansen op de regionale arbeidsmarkt.

We houden onze bedrijventerreinen en winkelcentra op niveau

We werken actief aan het terugdringen van leegstand van panden in onder andere Appelscha en Haulerwijk. Daarbij onderzoeken we of instrumenten zoals een leegstandverordening passend en effectief kunnen zijn. We stimuleren transformatie, herontwikkeling en nieuw gebruik van leegstaande panden, waarbij we kansen voor wonen, werken en maatschappelijke functies benutten. We willen aantrekkelijke en levendige kernen met een goede balans tussen wonen, werken en voorzieningen.

We zorgen voor ruimte voor ondernemen en toekomstbestendige bedrijventerreinen

Het verwachte tekort aan bedrijventerrein willen we voorkomen door in te zetten op doorontwikkeling en intensiever gebruik van bestaande bedrijventerreinen en tijdig vooruit te kijken naar uitbreiding waar dat nodig en mogelijk is. We stimuleren doorstroming van bedrijven, waarbij we eerst kijken naar het voorkomen van leegstand en inbreiding en efficiënter ruimtegebruik voordat uitbreiding plaatsvindt. Wanneer uitbreiding nodig is, houden we rekening met water- en bodemprincipes en zorgen we voor een goede landschappelijke inpassing die past bij de omgeving.

We geven ruimte aan innovatie en duurzame ontwikkeling

We zijn trots op het Ecommunitypark en het Biosintrum als voorbeelden van innovatie, samenwerking en duurzame ontwikkeling binnen onze gemeente. Deze initiatieven laten zien hoe economie, duurzaamheid en kennisontwikkeling elkaar kunnen versterken. We ondersteunen de verdere ontwikkeling van het Biosintrum als icoon voor de biobased en circulaire economie en als centrum voor bodemvraagstukken. Daarnaast blijven we deze kwaliteiten actief uitdragen binnen de economische profilering van onze gemeente.

We ondersteunen ondernemers waar mogelijk bij innovatie en verduurzaming. We zorgen voor een goed vestigingsklimaat voor zowel bestaande bedrijven als nieuwe initiatieven die passen bij het karakter van onze gemeente.

4.2 Duurzaamheid

Wij werken aan een duurzaam en toekomstbestendige gemeente, met zorg voor landschap, water en bodem. Duurzaamheid gaat in Ooststellingwerf niet alleen over energie, maar ook over biodiversiteit, klimaatadaptatie, circulariteit, sociale duurzaamheid en een duurzaam landelijk gebied.

We willen een realistische energietransitie, met ruimte voor verschillende oplossingen en met lokaal draagvlak. Lasten en baten van verduurzaming moeten eerlijk worden verdeeld, zodat iedereen kan meedoen. Daarbij ondersteunen we inwoners en ondernemers op een manier die betaalbaar en praktisch uitvoerbaar is.

We werken aan een groene leefomgeving

Om een duurzaam landelijk gebied te bereiken hebben we bij ruimtelijke ontwikkelingen expliciete aandacht voor landschap, water, bodem en toekomstbestendig gebruik. We versterken de biodiversiteit door groen, natuur en ecologie structureel mee te nemen in beleid en uitvoering. Met andere teelten, zoals bouwmaterialen, bomen, plantaardige eiwitbronnen en blijvend grasland dragen we bij aan het vastleggen van CO₂ en daarmee aan een klimaatbestendig landelijk gebied. Waar mogelijk geven we de voorkeur aan inheemse planten.

We verminderen energiearmoede

We bevorderen sociale duurzaamheid, waarbij iedereen kan meedoen en de kosten en opbrengsten van verduurzaming eerlijk worden verdeeld. We ondersteunen inwoners en ondernemers actief bij verduurzaming en hebben hierbij aandacht voor betaalbaarheid en praktische toepasbaarheid. We blijven inzetten op het tegengaan van energiearmoede, onder andere via de prestatieafspraken met woningbouwcorporaties.

We bevorderen een circulaire samenleving

We stimuleren de overgang naar een circulaire samenleving, met aandacht voor hergebruik, afvalreductie en het ondersteunen van lokale initiatieven. Bijvoorbeeld lokale sociale voedselproductie waarmee verse en onbewerkte voeding voor alle inwoners toegankelijk is. We onderzoeken en realiseren de inzet van een ontmantelcentrum bij de milieustraat, als onderdeel van circulair afvalbeheer en het beter hergebruiken van grondstoffen.

We zetten in op een gebalanceerde en passende energiemix

We zetten in op een realistische en gebalanceerde energiemix, met aandacht voor windenergie, zonne-energie en groen gas. Daarbij zoeken we steeds naar oplossingen die passen bij het landschap, de leefomgeving en het karakter van onze gemeente. We houden vast aan de bestaande doelstellingen voor energieopwekking en voeren in 2026 een evaluatie uit om te bepalen waar we staan en welke bijsturing eventueel nodig is. Daarbij staan we open voor lokale initiatieven, zoals dorpsmolens. Wanneer inwoners of dorpen zelf met initiatieven komen, denken we actief mee en werken we faciliterend, binnen de gestelde kaders.

Bij zonneenergie hanteren we een duidelijke voorkeursvolgorde:

1. zonnepanelen op daken,
2. zonnepanelen op onrendabele of restlocaties,
3. zonnepanelen op parkeerterreinen en carports,
4. pas daarna, zorgvuldig afgewogen, op landbouwgrond.

Daarnaast benutten we kansen voor innovatieve energie-oplossingen, zoals de ontwikkeling van een waterstoffabriek. Hierbij wordt duurzaam opgewekte energie omgezet in waterstof, die kan worden opgeslagen en ingezet als schone energiedrager voor bijvoorbeeld mobiliteit, industrie en verwarming.

We zetten in op optimaal gebruik van lokaal opgewekte energie

We willen lokaal opgewekte energie zo goed mogelijk benutten. Daarom onderzoeken we de mogelijkheden voor energiehubs en buurtaccu's om lokaal opgewekte energie beter te benutten. We bemoeien ons actief met het vraagstuk netcongestie en gaan hierover het gesprek aan met netbeheerders, provincie en andere partners. Om zo knelpunten aan te pakken en kansen beter te benutten.

Bij ontwikkelingen in het landelijk gebied houden we nadrukkelijk oog voor vrijgekomen capaciteit, bijvoorbeeld wanneer grote stroomverbruikers stoppen. We onderzoeken hoe deze ruimte binnen de gemeente kan worden benut. Waar mogelijk stimuleren we het lokaal opwekken én inkopen van energie, zodat opbrengsten zoveel mogelijk ten goede komen aan de eigen gemeenschap.

4.3 Landbouw en Landelijk Gebied

De landbouwsector in Ooststellingwerf is van grote waarde voor economie, landschap en leefbaarheid. Daarom zetten we in op een toekomstbestendig buitengebied waarin boeren ruimte krijgen om te ondernemen en te vernieuwen, en waarin landbouw, natuur en andere functies in balans zijn. Als gemeente blijven we proactief betrokken en staan we naast boeren bij grote en complexe opgaven.

We geven boeren ruimte om te ondernemen en te vernieuwen

We koesteren onze landbouwsector en zien boeren als onmisbaar voor de economie, het landschap en de leefbaarheid van onze gemeente. We omarmen de agrarische activiteiten die er zijn en stimuleren innovatieve en toekomstgerichte vormen van landbouw, zoals natuurinclusieve, recreatieve en regeneratieve bedrijfsvoering. We constateren dat onze agrarische sector onder druk staat door ontwikkelingen van buitenaf. Daarom willen we in beginsel geen extra bovenwettelijke maatregelen opleggen aan de agrarische sector.

We werken aan een toekomstbestendig buitengebied

We werken aan een buitengebied waarin landbouw, natuur en andere functies in balans zijn en passen bij het karakter van het gebied. In het omgevingsplan, richting 2032, geven we hier verder invulling aan, met duidelijke kaders en ruimte voor maatwerk. Bij de stoppersregeling voor boeren stimuleren we actief nieuwe economische activiteiten in het buitengebied, mits deze passen bij de omgeving, en met oog voor nieuwe omgevingspassende bedrijvigheid. We kiezen voor een gebiedsgerichte aanpak waarin negatieve gevolgen voor ondernemers en leefbaarheid zoveel mogelijk worden beperkt.

We verminderen milieudruk en gezondheidsrisico's met oog voor de praktijk en het perspectief van boeren.

We zetten in op het verminderen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, met specifieke aandacht voor de sierteelt. We stimuleren duurzame vormen van teelt en bedrijfsvoering. Daarnaast willen we voorkomen dat lelieeteeltbedrijven die intensief gebruikmaken van bestrijdingsmiddelen zich onder relatief gunstige omstandigheden in onze gemeente vestigen.

We blijven proactief betrokken en staan naast onze boeren in complexe dossiers

We nemen actief de regie en staan naast onze boeren in complexe dossiers. We erkennen de stikstof- en natuurherstelopgave. Op het stikstofdossier nemen wij een actieve regierol ten aanzien van de provincie en vertegenwoordigen gemeentebrede belangen. We willen zicht hebben op de effecten van de genomen maatregelen van de provincie. Bij nieuwe maatregelen willen we zicht hebben op wat dit betekent voor Ooststellingwerf. We zijn een voorstander van gebiedsgerichte processen en nemen hier een actieve rol in.

Bij de stoppersregeling hebben we expliciet oog voor het mentale welzijn van boeren, inclusief passende psychosociale ondersteuning. We zetten het huidige beleid voort waarbij medewerkers van ruimtelijke ordening en een specialist stoppersregeling gezamenlijk het gesprek met boeren aangaan, met oog voor zowel perspectief als realiteit. Als gemeente ondersteunen we ondernemers daarin actief bij het zetten van vervolgstappen, bijvoorbeeld op het gebied van herontwikkeling, omschakeling of beëindiging van het bedrijf.

We volgen we het landelijke beleid rondom de wolf

We blijven inzetten op lobby en zorgen dat we voorbereid zijn op mogelijke calamiteiten. Daarbij voeren we een proactieve lobby richting provincie, Rijk en Europa, waarin we aandacht vragen voor de belangen en zorgen van onze gemeente en haar inwoners.

We zetten in op passende beschermende maatregelen, waarbij we ook een beroep doen op de eigen verantwoordelijkheid van ondernemers. Tegelijkertijd hebben we nadrukkelijk oog voor de onrust die de aanwezigheid van de wolf kan veroorzaken onder inwoners en veehouders.

We vinden het belangrijk om onze inwoners goed te blijven informeren over ontwikkelingen, risico's en maatregelen. Daarom zorgen we voor heldere en actuele communicatie, zodat inwoners weten waar zij aan toe zijn en wat zij zelf kunnen doen.

4.4 Recreatie en Toerisme

Recreatie en toerisme zijn belangrijk voor de leefbaarheid en lokale economie van onze gemeente.

Met onze unieke natuur en sterke identiteit bieden we een aantrekkelijk gebied voor inwoners en bezoekers.

Als college zijn we trots op de ontwikkelagenda Recreatie en Toerisme 2025 en zetten we in op een toekomstbestendige en kwalitatieve doorontwikkeling van de sector.

We versterken recreatie en toerisme in balans met onze omgeving

Recreatie en toerisme dragen bij aan de leefbaarheid, economie en aantrekkelijkheid van onze gemeente.

Daarom zetten we in op verdere versterking van de sector, met oog voor kwaliteit, spreiding, draagkracht en initiatieven vanuit ondernemers en inwoners.

We voeren de ontwikkelagenda uit en hebben daarbij nadrukkelijk oog voor kwaliteit en balans tussen drukke en rustige gebieden. We versterken toeristische plekken zoals de Boerestreek in Appelscha, het winkelgebied in Oosterwolde, de Turfroute en we koesteren cultuurinitiatieven zoals de Open Stal in Oldeberkoop. Op verschillende plekken brengen we meer levendigheid, passend bij de omgeving.

Daarnaast faciliteren we initiatieven van ondernemers en inwoners en maken hiervoor waar nodig ruimte binnen regels. We werken vanuit de toeristische visie toe naar maatwerkagenda's voor specifieke gebieden zodat deze zich verder kunnen ontwikkelen tot aantrekkelijke verblijfsgebieden.

We erkennen het belang van de Boerestreek als iconische plek voor onze gemeente

De Boerestreek in Appelscha is een belangrijk visitekaartje voor onze gemeente en krijgt daarom nadrukkelijk aandacht binnen de ontwikkelagenda. De verdere positionering en uitwerking wordt in samenhang met de totale visie bekeken.

We zetten in op langer verblijf en een aantrekkelijk aanbod voor bezoekers

We willen bezoekers langer in onze gemeente laten verblijven en investeren daarom in een aantrekkelijk recreatief aanbod. Naast de bestaande accommodaties in het lagere segment willen we ook de ontwikkeling van verblijfsaccommodaties in het hogere prijssegment stimuleren. We benutten onze ligging nabij de Koloniën van Weldadigheid en richten ons daarmee op het verlengen van verblijfsduur.

We investeren in aantrekkelijke voorzieningen, zoals speel- en verblijfsplekken. We maken per recreatiepark een maatwerkplan in het kader van vitale vakantieparken. We houden bij de uitwerking rekening met het landelijk beleid. Ons beleid moet recreatie ondersteunen en niet belemmeren. We sluiten voor de toeristenbelasting aan bij de regio én we zetten in op marketing en profilering van onze gemeente en werken daarbij samen met betrokken partijen zoals Coöperatie Appelscha Regio en Recreatieschap Drenthe. We hebben oog voor duurzaamheid, rust en respect voor natuur. Recreatie en toerisme leveren bovendien een belangrijke bijdrage aan lokale werkgelegenheid.

We versterken de samenhang tussen recreatie, natuur en landbouw

Recreatie, natuur en landbouw versterken elkaar en vormen samen een belangrijk onderdeel van het karakter van onze gemeente. Daarom zetten we in op meer samenhang tussen deze functies.

Recreatie in de natuur zoals fietsen, wandelen, paardrijden en andere buitensporten, blijft daarbij een belangrijke pijler. We verbeteren de samenwerking met terrein beherende organisaties en versterken recreatieve netwerken, zoals wandelpaden. De gemeente zoekt bovendien actief de verbinding tussen toerisme, landbouw en natuur.

**Betrouwbare en
samenwerkende
gemeente waar
inwoners zich
veilig voelen**

5

Betrouwbare en samenwerkende gemeente waar inwoners zich veilig voelen

Een betrouwbare gemeente is zichtbaar, bereikbaar en dichtbij inwoners. Daarom werken we aan een overheid die duidelijk communiceert, zorgvuldig handelt en samenwerkt met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Veiligheid, vertrouwen en betrokkenheid vormen daarbij de basis. We zorgen voor een sterke organisatie en gezonde financiën, zodat we ook in de toekomst slagvaardig en wendbaar blijven. Tegelijkertijd zetten we in op een veilige en weerbare gemeente, waarin inwoners zich gehoord, beschermd en thuis voelen. Ook bij complexe vraagstukken, zoals opvang en migratie, nemen we onze verantwoordelijkheid op een zorgvuldige en evenwichtige manier.

5.1 Bestuur, dienstverlening en financiën

We werken aan een betrouwbare en toegankelijke lokale overheid die dichtbij inwoners staat. Met zorgvuldige besluitvorming, begrijpelijke communicatie en een solide financiële basis zorgen we dat we als gemeente wendbaar en toekomstgericht kunnen blijven functioneren.

We zorgen voor een veilige werkomgeving voor bestuurders en raadsleden

We zorgen voor een veilige werkomgeving waarin bestuurders en volksvertegenwoordigers hun werk onafhankelijk en met vertrouwen kunnen doen. Zeker bij gevoelige onderwerpen is het belangrijk dat zij zich beschermd voelen. Daarom zorgen we voor goede communicatie en passende maatregelen waar nodig. We bewaken ook binnen de gemeentelijke organisatie een veilige werkomgeving waarin iedereen zijn werk goed kan uitvoeren.

We maken verstandige keuzes en zorgen voor een structureel sluitende begroting

We zorgen voor een financieel gezonde gemeente met een structureel en realistisch sluitende begroting. We blijven kritisch op uitgaven en maken scherpe keuzes. We wegen investeringen zorgvuldig en bepalen per keer of extra middelen nodig zijn. We koppelen eventuele belastingverhogingen aan duidelijke doelen. Daarbij houden we rekening met inwoners met een laag inkomen.

We betrekken inwoners actief bij plannen en ontwikkelingen

We vinden het belangrijk dat inwoners en ondernemers kunnen meedenken en meedoen bij plannen en besluiten die hun leefomgeving raken. Daarom versterken we participatie en geven we ruimte aan initiatieven vanuit de samenleving. We ontwikkelen het participatiebeleid en de bijbehorende middelen verder door. We zetten instrumenten in zoals 'raad op straat', dorpendiners en burgerberaad.

Daarnaast ondersteunen we initiatieven via bestaande instrumenten zoals het Fonds. We onderzoeken hoe we deze ondersteuning kunnen behouden en versterken.

Onze dienstverlening is eenvoudig, persoonlijk en goed bereikbaar

We organiseren onze dienstverlening eenvoudig, persoonlijk en goed bereikbaar, zodat inwoners en ondernemers snel weten waar zij terecht kunnen. Daarbij vinden we duidelijke communicatie en een toegankelijke overheid vanzelfsprekend.

We gebruiken begrijpelijke taal en zorgen dat informatie toegankelijk en duidelijk is voor inwoners.

We zijn vaker zichtbaar en aanwezig in de dorpen en wijken, zodat de gemeente dichterbij de inwoners staat.

Ook werken we aan één duidelijke loketfunctie voor inwoners en ondernemers. We verbeteren het omgevingsloket en verminderen waar mogelijk onnodige bureaucratie. We organiseren initiatievencafés om inwoners en ondernemers te helpen bij het uitwerken van ideeën en plannen.

We behartigen onze belangen actief en werken samen met partners.

We behartigen de belangen van Ooststellingwerf en onze inwoners actief en werken strategisch samen met regionale, nationale en internationale partners. We zetten gericht in op lobby richting Europa, het Rijk en de provincies Fryslân en Drenthe om onze opgaven en belangen onder de aandacht te brengen en kansen optimaal te benutten.

In Europees verband volgen wij actief de ontwikkelingen in wet- en regelgeving en subsidiemogelijkheden, zoals op het gebied van duurzaamheid, plattelandsontwikkeling en sociale cohesie. We positioneren ons sterker in Europese netwerken, benutten subsidiestromen en werken samen met partners om Europese middelen en kennis naar onze regio te halen. Dit draagt bij aan innovatiekracht en het realiseren van maatschappelijke opgaven.

OWO als fundament voor sterke onafhankelijke gemeenten en regionale slagkracht

De OWO-samenwerking vormt een sterke en stabiele basis voor effectieve uitvoering, regionale slagkracht en bestuurlijke invloed. Door gezamenlijke uitvoering, beleidsontwikkeling en eenduidige regionale vertegenwoordiging blijven we een krachtige partner voor inwoners en externe partijen. Het is van belang deze samenwerking en de bijbehorende bestuurlijke overlegstructuren in de komende bestuursperiode te behouden en verder te versterken.

De komende jaren vragen om gezamenlijke inzet op een aantal thema's zoals digitalisering, data en AI, cybersecurity, ondermijning en veiligheid, weerbaarheid en dienstverlening.

5.2 Openbare Orde en Veiligheid

We werken aan een veilige en weerbare gemeente, waarin inwoners zich beschermd en gehoord voelen.

Door preventie, samenwerking en voorbereiding op risico's zorgen we dat we klaar zijn voor zowel dagelijkse veiligheidsvraagstukken als grotere crises.

We zorgen dat we voorbereid zijn op crises en versterken onze digitale weerbaarheid

We bouwen verder op landelijke ontwikkelingen rondom crisisparaatheid en versterken deze voor onze inwoners.

We bereiden ons voor op crises, toenemende risico's zoals (natuur)rampen door klimaatverandering en internationale spanningen. Dit doen we in samenwerking met de veiligheidsregio's. We vergroten onze digitale weerbaarheid en zetten waar mogelijk in op digitale onafhankelijkheid. We werken hierin samen met onze OWO-partners.

We investeren in preventie en werken samen om de veiligheid in onze gemeente te versterken

We werken samen aan een veilige gemeente waarin inwoners zich beschermd en gehoord voelen. Daarom zetten we in op preventieve maatregelen en samenwerking met partners, onder andere in de zorg voor mensen met verward gedrag.

We hebben speciale aandacht voor geweld tegen vrouwen, straatintimidatie en de veiligheid van LHBTIQ+ inwoners.

We onderzoeken hoe we de aanwezigheid op straat van handhavers en boa's kunnen vergroten en vinden het belangrijk dat de handhavers en boa's goed toegerust zijn voor hun taken.

We pakken ondermijnende criminaliteit actief aan

We blijven alert op ondermijnende criminaliteit en versterken onze aanpak waar dat nodig is.

We signaleren en bestrijden ondermijnende criminaliteit in samenwerking met onze inwoners en partners zoals ondernemers, politie en justitie. Daarnaast versterken we de bewustwording en weerbaarheid binnen de gemeentelijke organisatie én bij inwoners en ondernemers, zodat signalen eerder worden herkend en gemeld.

We combineren veiligheid met respect voor lokale tradities.

We sluiten aan bij het landelijke vuurwerkbeleid en ontwikkelen beleid voor vergunningen voor vuurwerkactiviteiten van verenigingen. We denken mee met initiatieven vanuit dorpen, met oog voor veiligheid en de omgeving.

Carbidschieten blijft mogelijk en wordt vergunningsvrij toegestaan, waarbij we goede afspraken maken en aandacht houden voor veiligheid.

5.3 Asiel en Migratie

We nemen verantwoordelijkheid in de opvang van mensen die naar Nederland komen, met oog voor menswaardigheid, draagvlak en veiligheid. Daarbij houden we als gemeente regie en zorgen we voor een zorgvuldige en evenwichtige aanpak.

We voeren onze wettelijke taken uit, met oog voor lokale regie en draagkracht

We voeren de spreidingswet uit en houden daarbij als gemeente regie op de invulling. We maken bewuste keuzes die passen bij onze gemeente en de draagkracht van onze dorpen.

We zorgen voor passende en zorgvuldige opvang

We kiezen voor menswaardige (en kleinschalige) opvang die past bij de omgeving. Daarbij hebben we oog voor zowel goede opvang en ondersteuning als voor de impact op dorpen en inwoners.

We hebben oog voor de impact op de omgeving en betrekken de samenleving bij plannen. We voeren het gesprek hierover open en transparant, onder andere in de gemeenteraad. We maken onderscheid tussen statushouders, asielzoekers en Oekraïense ontheemden, omdat hun situatie en ondersteuningsbehoefte anders is.

Samen met het COA en andere partners zoeken we passende zorg en ondersteuning. Ook onderzoeken we hoe we Oekraïense ontheemden goede ondersteuning kunnen bieden.

We vinden de veiligheid van iedereen belangrijk en handelen zorgvuldig

We zijn ons bewust van de mogelijke veiligheidsrisico's rondom opvang en nemen waar nodig passende maatregelen. We zorgen voor zorgvuldige afwegingen, met aandacht voor zowel betrokken inwoners als nieuwe inwoners.

gemeente

ooststellingwerf

